

**CONSILIUL
AUDIOVIZUALULUI
AL REPUBLICII MOLDOVA**

**THE AUDIOVISUAL
COUNCIL OF THE
REPUBLIC OF MOLDOVA**

MD-2012, Chișinău, str. V. Pârcălab nr. 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

MD-2012, Chisinau, V. Parcalab str., № 46
Tel.: (+373 22) 27-75-51, fax: (+373 22) 27-74-71
e-mail: office@cca.md, <http://www.audiovizual.md>

DECIZIA nr. 35/215
din 23 noiembrie 2020

Cu privire la examinarea rezultatelor monitorizării principalelor buletine de știri ale unor furnizori de servicii media audiovizuale la capitolul reflectării campaniei electorale în turul II al alegerilor prezidențiale, stabilit pentru data de 15 noiembrie 2020, în perioada: 04-15 noiembrie 2020

În cadrul ședinței publice din 01 octombrie 2020, prin Decizia nr. 25/161 (pct. 1), Consiliul Audiovizualului a decis monitorizarea principalelor buletine de știri ale furnizorilor de servicii media: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „Radio Moldova”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „BTV”, „RTR Moldova” și „Televiziunea Centrală”, la capitolul reflectării campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, pe perioada 02 octombrie – 01 noiembrie 2020.

În conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, reieșind din importanța reflectării echilibrate, echidistante și imparțiale a campaniei electorale de către furnizorii de servicii media audiovizuale, în perioada 16 octombrie – 01 noiembrie 2020 a fost efectuată monitorizarea principalelor buletine informative ale posturile de televiziune și radio: „Moldova-1” (ora 19:00); „Publika TV” (ora 19:00), „Prime” (ora 21:00), „Primul în Moldova” (ora 18:00), „TVR Moldova” (ora 18:00), „Canal 2” (ora 19:00), „Canal 3” (ora 20:00), „TV8”, „NTV Moldova” (ora 19:00), „Jurnal TV” (ora 19:00), „PRO TV CHIȘINĂU” (ora 20:00), „BTV” (ora 19:00), „RTR Moldova” (ora 20:00), „Televiziunea Centrală” (ora 19:00) și „Radio Moldova” (ora 17:00).

Este de menționat că în cazul alegerilor prezidențiale, dacă niciunul dintre candidații la funcția de Președinte al Republicii Moldova nu a întrunit cel puțin jumătate din voturile alegătorilor care au participat la alegeri, se organizează al doilea tur de scrutin pentru primii doi candidați, în condițiile art. 120 din Codul electoral.

Consiliul Audiovizualului, în cadrul ședinței publice din 02 noiembrie 2020, a decis, prin consens, monitorizarea principalelor buletine de știri ale posturilor de televiziune: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „Pro TV Chișinău”, „BTV”, „RTR Moldova”, „Televiziunea Centrală” și „Radio Moldova”, la capitolul reflectării campaniei electorale în cel de-al doilea tur de scrutin al alegerilor prezidențiale stabilit pentru data de 15 noiembrie 2020.

La rândul său, Comisia Electorală Centrală, prin Hotărârea nr. 4466 din 04 noiembrie 2020 *Cu privire la totalizarea rezultatelor alegerilor Președintelui Republicii Moldova din 1 noiembrie 2020 și organizarea celui de-al doilea tur de scrutin*, a stabilit organizarea celui de-al doilea tur de scrutin pentru candidații Maia Sandu și Igor Dodon.

Astfel, în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, rezultatele monitorizării au atestat că furnizorii de servicii media supuși monitorizării au difuzat, în total, 443 de materiale, în cadrul cărora au fost reflectați concurenții electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova din 15 noiembrie 2020.

Cele mai multe subiecte cu caracter politic și electoral au fost difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” (59 de subiecte), urmat de „PRO TV CHIȘINĂU” (48 de subiecte), „Moldova-1” (38 de subiecte), „TVR Moldova” și „Primul în Moldova” (câte 36 de subiecte fiecare), „NTV Moldova”

(34 de subiecte), „TV 8” (31 de subiecte), „Prime” (28 de subiecte), „Canal 2” (23 de subiecte), „BTV” (21 de subiecte), „Radio Moldova” (19 subiecte), „RTR Moldova”, „Publika TV” și „Canal 3” (câte 18 subiecte fiecare) și „Televiziunea Centrală (16 subiecte).

I. MOLDOVA-1

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul public de televiziune „Moldova-1” în cadrul buletinelor de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 38 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 16 min. 16 sec. (53,2%), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 13 min. 19 sec. (43,5%), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 01 min. (3,3%).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova, în cadrul buletinelor de știri ale postului public de televiziune „Moldova-1”, a fost într-o tonalitate, în general, neutră și pozitivă și ușor negativă, cu excepția Ig. Dodon (PREZ), care a fost reflectat doar într-o tonalitate neutră.

Concurenții electorali au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general, prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 38 min. 33 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 21 min. 17 sec. (55,21%), urmate de CI (I. Dodon) – 16 min. 16 sec. (42,20%) și PREZ (Ig. Dodon) – 01 min (2,59%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut PPPAS – 43,7% (16 min. 50 sec.), urmat de CI – 42,2% (16 min. 16 sec.) și PSRM – 11,5% (04 min. 27 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut PREZ – 2,6% (01 min.).

Conotația reflectării subiecților politici, în cadrul buletinelor de știri ale postului public de televiziune „Moldova-1”, a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă, cu excepția PREZ, care a fost reflectat doar într-o tonalitate neutră.

Subiecții politici au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 59,7% (19 min. 58 sec.), iar cea a femeilor – de 40,3% (13 min. 30 sec.).

În perioada 04-15 noiembrie 2020, postul public de televiziune „Moldova-1” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 21:30.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul public de televiziune „Moldova-1” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport, postul public de televiziune „Moldova-1” a difuzat, la data de 09 noiembrie 2020, un subiect despre rezultatele unui sondaj de opinie cu tematică electorală, la a cărui prezentare a fost omisă metoda utilizată la desfășurarea sondajului și dovada privind notificarea CEC.

II. PUBLIKA TV

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „Publika TV” în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 18 știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 53,3% (10 min. 08 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 41,7% (07 min. 56 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 5,0% (55 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Publika TV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și, nesemnificativ, pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, în toate cazurile prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 24 min. 10 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 13 min. 05 sec. (55,52%), urmate de CI (I. Dodon) – 10 min. 08 sec. (41,95%) și PREZ (I. Dodon) – cu 57 sec. (02,53%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare au avut PPPAS – 45,6% (11 min. 00 sec.) și CI – 41,9% (10 min. 08 sec.), urmați de PSRM – 8,6% (02 min. 05 sec.). Cea mai mică pondere de mediatizare a avut PREZ – cu 3,9% (57 sec.).

Conotația reflectării partidelor politice în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Publika TV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și, nesemnificativ, pozitivă și/sau negativă.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, în toate cazurile prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 64,7% (14 min. 32 sec.), iar cea a femeilor – de 35,3% (07 min. 56 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „Publika TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin titrarea sincron a buletinelor de știri.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Publika TV” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Publika TV” nu a comis încălcări de la legislația în vigoare.

III. PRIME

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „Prime” în buletinele de știri de la ora 21:00 (limba de difuzare: română), 28 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre

care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 56,1% (18 min. 27 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 41,1% (13 min. 29 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 2,8% (56 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Prime” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, în toate cazurile prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 39 min. 11 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 19 min. 48 sec. (49,95%), urmate de CI (I. Dodon) – 18 min. 05 sec. (46,70%) și PREZ (I. Dodon) – cu 01 min. 18 sec. (03,35%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare au avut CI – 46,2% (18 min. 05 sec.) și PPPAS – 41,9% (16 min. 26 sec.), urmați de PSRM – 8,6% (03 min. 22 sec.). Cea mai mică pondere de mediatizare a avut PREZ – cu 3,3% (01 min. 18 sec.).

Conotația reflectării partidelor politice în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Prime” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, în toate cazurile prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 62,4% (22 min. 48 sec.), iar cea a femeilor – de 37,6% (13 min. 46 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „Prime” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 00:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Prime” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Prime” nu a comis încălcări de la legislația în vigoare.

IV. PRIMUL ÎN MOLDOVA

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „Primul în Moldova” în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 36 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 58,7% (50 min. 29 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 38,5% (33 min. 05 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 2,8% (02 min. 24 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Primul în Moldova” a fost într-o tonalitate evidențiat pozitivă, neutră și, nesemnificativ, negativă pentru Igor Dodon (CI), în timp ce Maia Sandu (PPPAS) a fost mediatizată într-o tonalitate evidențiat negativă, neutră și, nesemnificativ, negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 01 oră 36 min. 52 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut CI (Igor Dodon) – 50 min. 29 sec. (52,10%), urmat de partidele politice – 43 min. 59 sec. (45,16%) și PREZ (Igor Dodon) – 02 min. 24 sec. (2,32%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CI – 52,1% (50 min. 29 sec.), urmat de PPPAS – 36,7% (35 min. 34 sec.) și PSRM – 8,7% (08 min. 25 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut PREZ – 2,5% (02 min. 24 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Primul în Moldova” a fost într-o tonalitate evidențiat pozitivă, neutră și, nesemnificativ, negativă pentru Igor Dodon (CI), în timp ce PPPAS a fost mediatizat într-o tonalitate evidențiat negativă, neutră și, nesemnificativ, negativă. PREZ a fost mediatizat neutru și pozitiv, iar PSRM a fost reflectat în context neutru.

Subiecții politici au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 63,8% (52 min. 18 sec.), iar cea a femeilor – de 36,2% (33 min. 05 sec.).

În perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Primul în Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Primul în Moldova” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

De asemenea, urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că în perioada de raport, postul de televiziune „Primul în Moldova” nu a asigurat prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție în cadrul unui subiect din data de 06 noiembrie 2020 (ora difuzării: 18:21:20): Subiectul a fost realizat în baza acuzațiilor aduse în adresa Maiei Sandu de către un grup de tineri din organizația „Urmașii lui Ștefan”, care au participat la o conferință de presă, declarând: „*Maia Sandu este un lup, dar se acoperă cu blană de oaie; Maia Sandu seamănă și promovează ura prin falsuri, inițial că alegerile sunt falsificate fără ca să înceapă; Nu vă lăsați pradă manipulării staffului Maiei Sandu, care creează conflicte în societate*”. Lipsește poziția Maiei Sandu sau a staffului acesteia.

Totodată, în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „Primul în Moldova” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali.

În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, care stipulează: „*Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor*”.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: *„Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.*

Este de specificat că prin Decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”, cu amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie.

V. TVR MOLDOVA

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „TVR Moldova” în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 36 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali, atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 58,5% (20 min. 28 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 40,2% (14 min. 02 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 1,3% (27 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „TVR Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu Maia Sandu (PPPAS), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ. Totodată, ambii concurenți electorali au avut și o reflectare nesemnificativ pozitivă. PREZ (Ig. Dodon) a avut o tonalitate a reflectării neutră.

Concurenții electorali au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte. PREZ (Ig. Dodon) a fost mediatizat doar prin intermediul aparițiilor indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 44 min. 01 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 23 min. 06 sec. (52,39%), urmate de CI (Igor Dodon) – 20 min. 28 sec. (46,08%) și PREZ (Igor Dodon) – 27 sec. (0,61%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CI – 46,5% (20 min. 28 sec.), urmat de PPPAS – 38,1% (16 min. 46 sec.), PSRM – 14,4% (06 min. 20 sec.) și PREZ – 1% (27 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „TVR Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu PPPAS (Maia Sandu), care a fost mediatizat nesemnificativ negativ. Totodată, ambii subiecți politici au avut și o reflectare nesemnificativ pozitivă. PREZ (Ig. Dodon) a avut o tonalitate a reflectării neutră, iar PSRM a avut o tonalitate a reflectării neutră și negativă.

Subiecții politici au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte. PREZ (Ig. Dodon) a fost mediatizat doar prin intermediul aparițiilor indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 62,9% (23 min. 55 sec.), iar cea a femeilor – de 37,1% (14 min. 05 sec.).

În perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „TVR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 18:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare al celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „TVR Moldova” a admis incitare la ură în subiectul din data de 13 noiembrie 2020 (ora de difuzare 18:07:49), cu privire la mitingul de susținere a lui Igor Dodon: *„Igor Dodon: Вы видите, что делают наши оппоненты? Они перешили все красные черты, поэтому нужно быть жесткими, нужно давать отпор и я вам обещаю, что мы нашу победу не упустим и если нужно будет выйти сюда защищать – все мы выйдем и будем защищать”*.

Totodată, în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „TVR Moldova” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali.

În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, care stipulează: *„Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor”*.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: *„Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”*.

Este de specificat că prin Decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea postului de televiziune „TVR Moldova”, cu amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie.

VI. CANAL 2

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „Canal 2” în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 23 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 60,6% (16 min. 51 sec.), urmat de M. Sandu (PPAS) – 35,8% (09 min. 56 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 3,6% (01 min. 00 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Canal 2” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și, nesemnificativ, pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 33 min. 01 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 15 min. 10 sec. (46,84%), urmate de CI (I. Dodon) – 16 min. 48 sec. (49,96%) și PREZ (I. Dodon) – cu 01 min. 03 sec. (03,20%).

Din timpul alocat subiecților politici, atestă că cea mai mare pondere de reflectare au avut CI – 50,8% (16 min. 48 sec.) și PPPAS – 38,6% (12 min. 44 sec.), urmați de PSRM – 7,4% (02 min. 26 sec.). Cea mai mică pondere de mediatizare a avut PREZ – cu 3,2% (01 min. 03 sec.).

Conotația reflectării partidelor politice în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Canal 2” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, negativă și pozitivă.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, per ansamblu prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 67,4% (21 min. 06 sec.), iar cea a femeilor – de 32,6% (10 min. 12 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „Canal 2” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 23:30.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Canal 2” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „Canal 2” nu a comis încălcări de la legislația în vigoare.

VII. CANAL 3*Concurenți electorali*

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „Canal 3” în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: rusă), 18 știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 54,6% (10 min. 49 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 40,4% (08 min. 0 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 5% (59 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Canal 3” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 25 min. 03 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 13 min. 15 sec. (52,89%), urmate de CI (Igor Dodon) – 10 min. 49 sec. (43,18%) și PREZ (Igor Dodon) – 59 sec. (03,93%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CI – 43,2% (10 min. 49 sec.), urmat de PPPAS – 40,5% (10 min. 08 sec.), PSRM – 12,4% (03 min. 07 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut PREZ – 3,9% (59 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Canal 3” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 65,8% (15 min. 22 sec.), iar cea a femeilor – de 34,2% (08 min. 00 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „Canal 3” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 06:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Canal 3” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Canal 3” nu a comis încălcări de la legislația în vigoare.

VIII. TV 8

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „TV8” în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 31 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de formațiunea politică PPPAS și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 65,3% (24 min. 40 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 32% (12 min. 06 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 2,7% (01 min. 01 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „TV8” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și, nesemnificativ, pozitivă. Totodată, CI (I. Dodon) a fost mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu Maia Sandu (PPPAS), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ. PREZ (Ig. Dodon) a avut o tonalitate a reflectării neutră.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 01 oră 00 min. 44 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 35 min. 03 sec. (57,71%), urmate de CI (Igor Dodon) – 24 min. 40 sec. (40,61%) și PREZ (Igor Dodon) – 01 min. 01 sec. (01,68%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CI – 40,6% (24 min. 40 sec.), urmat de PPPAS – 37% (22 min. 27 sec.), PSRM – 20,7% (12 min. 36 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut PREZ – 1,7% (01 min. 01 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „TV8” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și, nesemnificativ, negativă. Totodată, CI (I. Dodon)

a fost mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu Maia Sandu (PPPAS), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ. O conotație negativă a reflectării a avut și PSRM, iar PREZ (Ig. Dodon) a avut o tonalitate a reflectării neutră.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 72,6% (38 min. 30 sec.), iar cea a femeilor – de 27,4% (14 min. 31 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „TV8” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 07:10.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare al celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „TV 8” a admis incitare la ură în subiectul **„Miting „socialist” în plină pandemie**”, difuzat la data de 13 noiembrie 2020 (ora difuzării: 19:03:28): *„În plină pandemie, sute de simpatizanți ai PSRM au organizat un miting în centrul capitalei, în susținerea candidatului Igor Dodon. Reporterul menționează că în fața mulțimii și-a făcut apariția și Igor Dodon. Reprezentanții Serviciului Protecție și Pază de Stat au fost surprinși chiar și pe clădirea teatrului, nu au lipsit amenințările la adresa oponenților acestuia. „Vedeți ce fac oponenții noștri? Ei au întrecut toate liniile roșii. Noi nu i-am atins, până la 01 noiembrie, nu i-am criticat și nici nu le-am pomenit numele, dar ei au întrecut măsura. Până nu primesc peste bot, nu înțeleg. Pentru asta trebuie să fim duri”, a declarat Igor Dodon”*.

Totodată, în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „TV 8” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali.

În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, care stipulează: *„Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor”*.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: *„Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”*.

Este de specificat că prin Decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV 8”, cu amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie.

IX. NTV MOLDOVA

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „NTV Moldova” în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 34 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de formațiunea politică PPPAS și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 61,6% (30 min. 14 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 34,1% (16 min. 45 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 4,3% (02 min. 06 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „NTV Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră. Igor Dodon (CI) a avut cea mai mare pondere de reflectare în conotație pozitivă, iar candidata PAS, Maia Sandu, a fost mediatizată cel mai mult negativ, comparativ cu contracandidatul său. Ig. Dodon (PREZ) a fost mediatizat neutru și pozitiv.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per ansamblu prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 01 oră 07 min. 22 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 35 min. 02 sec. (52%), urmate de CI (Igor Dodon) – 30 min. 14 sec. (44,87%) și PREZ (Igor Dodon) – 02 min. 06 sec. (03,13%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CI – 44,9% (30 min. 14 sec.), urmat de PPPAS – 35,1% (23 min. 37 sec.), PSRM – 16,9% (11 min. 25 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut PREZ – 3,1% (02 min. 06 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „NTV Moldova” a fost, în general, neutră. Igor Dodon (CI) a avut cea mai mare pondere de reflectare în conotație pozitivă, iar candidata PAS, Maia Sandu, a fost mediatizată cel mai mult negativ, comparativ cu contracandidatul său. Ig. Dodon (PREZ) a fost mediatizat neutru și pozitiv.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 73,4% (45 min. 47 sec.), iar cea a femeilor – de 26,6% (16 min. 35 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „NTV Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 17:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „NTV Moldova” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

Totodată, în perioada de raport 4-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „NTV Moldova” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali.

În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, care stipulează: „*Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor*”.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „*Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA*”.

Este de specificat că prin Decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat, PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, cu amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie.

X. JURNAL TV

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 59 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 59,6% (25 min. 52 sec.), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 30,6% (13 min. 18 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 9,8% (04 min. 14 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Jurnal TV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu Maia Sandu (PPPAS), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ. Totodată, ambii concurenți electorali au avut și o tonalitate a reflectării nesemnificativ pozitivă. Ig. Dodon (PREZ) a fost mediatizat neutru și, nesemnificativ, negativ.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 01 oră 03 min. 20 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 32 min. 25 sec. (51,31%), urmate de CI (I. Dodon) – 25 min. 52 sec. (40,81%) și PREZ (I. Dodon) – cu 05 min. 03 sec. (07,88%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare au avut CI – 40,8% (25 min. 52 sec.) și PPPAS – 33,5% (21 min. 12 sec.), urmați de PSRM – 17,7% (11 min. 13 sec.). Cea mai mică pondere de mediatizare a avut PREZ – cu 8,0% (05 min. 03 sec.).

Conotația reflectării partidelor politice în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Jurnal TV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu PPPAS (Maia Sandu), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ. Totodată, ambii concurenți au avut și o tonalitate a reflectării nesemnificativ pozitivă. Ig. Dodon (PREZ) și PSRM au fost mediatizați neutru și, nesemnificativ, negativ.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, în toate cazurile prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 76,9% (44 min. 28 sec.), iar cea a femeilor – de 23,1% (13 min. 22 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „Jurnal TV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 17:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare al celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Jurnal TV” a admis incitare la ură în subiectul din data de 13 noiembrie 2020 (ora de difuzare: 19:15:52): „*Dodon, amenințări față de oponenți: „Candidatul Igor Dodon i-a amenințat astăzi în public pe oponenții săi. Discursul*

scandalos al candidatului a fost ținut în cadrul unui miting organizat astăzi de către socialiști în centrul Chișinăului. Dodon anunță opoziția că vor fi proteste masive imediat după turul II al alegerilor prezidențiale, în caz că el va pierde alegerile. **Igor Dodon, candidat la funcția de președinte:** „Dar ei și-au luat nasul la purtare. Până n-o să le dăm una în bot, ei nu înțeleg. Trebuie să fim duri, trebuie să ripostăm. Și eu vă promit că noi vom sărbători victoria. și dacă va trebui să ieșim aici, să apărăm? Vom ieși cu toții și o să apărăm! Vom ieși sau nu? – Da! Vom ieși sau nu? Da! Victorie!”. Azi dimineață, Igor Dodon nu a ezitat să o acuze pe Maia Sandu într-o emisiune TV. **Igor Dodon, candidat la funcția de președinte:** „Ai dat dovadă că ești o lașă. Fricoasă! Sunteți de aceștia „balconâie”, politicieni de seră, de „tepliță”, unde trebuie să vă faceți americanii, europenii condiții de seră”. Contactată pentru o reacție, purtătorul de cuvânt al Maiei Sandu, Aurica Rusnac-Jardan, a declarat că Igor Dodon nu merită votul cetățenilor Republicii Moldova. „Oamenii au arătat clar că vor să scape de el, de minciunile lui și de ura pe care o arată față de popor”, a conchis Aurica Rusnac-Jardan.

De asemenea, urmare a analizei cantitative și calitative s-a atestat că postul de televiziune „Jurnal TV” nu a asigurat prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în cadrul unui subiect difuzat la data de 06 noiembrie 2020 (ora de difuzare: 19:09:02):

„Renato Usatâi a declarat astăzi presei că este șantajat să-l susțină pe Igor Dodon în turul doi al alegerilor prezidențiale. În caz contrar, va fi condamnat la ani grei de închisoare. În același timp, Usatâi a subliniat că, deși nu este fanul Maiei Sandu, obiectivele lor sunt comune și, în acest context, îndeamnă cetățenii să nu voteze pentru Igor Dodon. **Renato Usatâi, PPPN:** „Pe mine mă amenință că mă vor condamna, condiționat, la 15 ani de pușcărie, după Anul Nou, dacă nu voi ieși și nu-l voi susține pe Igor Dodon. Cum cineva își imaginează că pe mine mă pot speria, mă pot distruge? Dacă nu au făcut-o timp de 42 de ani, de când trăiesc, credeți-mă că acest lucru nu-i va reuși nimănui”. Usatâi nu și-a declarat susținerea publică pentru Maia Sandu, dar i-a îndemnat pe cetățeni să nu voteze pentru Igor Dodon. **Renato Usatâi, PPPN:** „Eu niciodată nu am fost fanul doamnei Maia Sandu, dar în timpul campaniei electorale spuneam că eu nu am auzit ca ea să fie implicată în vreun act de corupție. Astăzi, eu nu pot să mai permit ca un „kuliok”, care deja la moment e boțit, să conducă încă patru ani Republica Moldova”. Renato Usatâi a menționat că ar avea un scop comun cu Maia Sandu, dar modalitățile de atingere a acestuia sunt diferite”.

Totodată, în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali.

În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, care stipulează: „Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor”.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.

Este de specificat că prin Decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat ICS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, cu amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie.

XI. PRO TV CHIȘINĂU

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” în buletinele de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: română), 48 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 59,7% (35 min. 48 sec.) și M. Sandu (PPPAS) – 36,0% (21 min. 35 sec.). Cea mai mică pondere de mediatizare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 4,3% (02 min. 34 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu Maia Sandu (PPPAS), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ. Totodată, ambii au avut și o reflectare nesemnificativ pozitivă. PREZ (Ig. Dodon) a avut o tonalitate a reflectării neutră.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 01 oră 15 min. 50 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 37 min. 28 sec. (49,37%), urmate de CI (I. Dodon) – 35 min. 48 sec. (46,99%) și PREZ (I. Dodon) – cu 02 min. 34 sec. (3,09%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CI – 47,2% (35 min. 48 sec.), urmat de PPPAS – 34,7% (26 min. 19 sec.), PSRM – 14,7% (11 min. 09 sec.) și PREZ – 3,4% (02 min. 34 sec.).

Conotația reflectării partidelor politice în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat, comparativ cu PPPAS (Maia Sandu), cel mai mult în conotație negativă. Totodată, ambii au avut și o reflectare nesemnificativ pozitivă. PREZ (Ig. Dodon) a avut o tonalitate a reflectării neutră.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât direct, cât și indirect, per ansamblu prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 65,3% (41 min. 30 sec.), iar cea a femeilor – de 34,7% (22 min. 02 sec.).

În perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 22:30.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare al celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” a admis incitare la ură în subiectul din data de 13 noiembrie 2020 (ora de difuzare 20:01:33), cu titlul „Manifestații pe timp de pandemie”, despre mitingul organizat în susținerea lui Igor Dodon. În cadrul subiectului reporterul specifică: „Ulterior și-au ținut discursurile lor deputații socialiști, dar și Igor Dodon, care a avut un discurs amenințător. Igor Dodon: „Вы видите, что делают наши оппоненты? Они обнаглели, пока не получают обратно по морде, не понимают, поэтому надо быть жесткими, надо давать отпор”.

Totodată, în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali.

În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, care stipulează: *„Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor”*.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: *„Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”*.

Este de specificat că prin Decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, cu amendă în mărime de 5 000 de lei, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie.

XII. BTV

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „BTV” în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 21 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă o pondere de reflectare aproximativ egală a candidaților: M. Sandu (PPPAS) – 52,2% (28 min. 18 sec.) și I. Dodon (CI) – 47,8% (25 min. 56 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „BTV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu Maia Sandu (PPPAS), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ și pozitiv.

Concurenții electorali au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, M. Sandu beneficiind, aproximativ de timp egal, atât pentru alocuțiuni directe, cât și apariții indirecte, în timp ce I. Dodon a avut parte mai mult de apariții indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 58 min. 54 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 32 min. 38 sec. (55,31%), urmate de CI (Igor Dodon) – 25 min. 56 sec. (43,66%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă o pondere de reflectare a partidelor: PPPAS – 51,4% (30 min. 06 sec.), CI – 44,3% (25 min. 56 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut PSRM – 4,3% (02 min. 32 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „BTV” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă, comparativ cu PPPAS (Maia Sandu), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ și pozitiv.

Subiecții politici au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, PPPAS (M. Sandu) beneficiind, aproximativ de timp egal, atât pentru alocuțiuni directe, cât și apariții indirecte, în timp ce CI (I. Dodon) și PSRM au avut parte mai mult de apariții indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a femeilor în proporție de 50,6% (28 min. 18 sec.), iar cea a bărbaților de 49,4% (27 min. 35 sec.).

În perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „BTV” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 19:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare al celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „BTV” a admis incitare la ură în subiectul **„Miting „socialist” în plină pandemie”**, difuzat la data de 13 noiembrie 2020 (ora de difuzare 19:00:18): *„Reporter: După luni întregi de ură și dezbinare a țării în cadrul mitingului de la Chișinău cu participarea susținătorilor săi, Igor Dodon a îndemnat oamenii să iasă în stradă pe 16 noiembrie. Dodon: „Пока не получают обратно по морде, не понимают, поэтому надо быть жесткими, нужно давать отпор и я вам обещаю, что мы нашу победу не упустим и если нужно будет выйти сюда защищать – все мы выйдем и будем защищать. Выйдем или нет?”*.

Totodată, în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „BTV” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali.

În acest sens au fost atestate încălcări de la prevederile **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, care stipulează: *„Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor”*.

Prin urmare sunt relevante prevederile pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: *„Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”*.

Este de specificat că prin Decizia nr. 33/199 din 10 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a sancționat, „TV BĂLȚI” SRL, fondatoarea postului de televiziune „BTV”, cu amendă în mărime de 10 000 de lei, pentru încălcarea pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie.

XIII. RTR MOLDOVA

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul „RTR Moldova” în cadrul buletinelor de știri de la ora 20:00 (limba de difuzare: rusă), 18 știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut M. Sandu (PPPAS) – 20 min. 56 sec. (53,7%), urmată de I. Dodon (CI) – 18 min. 04 sec. (46,3%).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „RTR Moldova” a fost într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și, nesemnificativ, negativă.

Concurenții electorali au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 41 min. 29 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 23 min. 25 sec. (56,45%), urmate de CI (I. Dodon) – 18 min. 04 sec. (43,55%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut PPPAS – cu 50,5% (20 min. 56 sec.), urmat de CI – 43,6% (18 min. 04 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut PSRM – 6,0% (02 min. 29 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici, în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „RTR Moldova”, a fost într-o tonalitate, în general, neutră și pozitivă, dar și, nesemnificativ, negativă, cu excepția PSRM, care a fost reflectat doar într-o tonalitate neutră.

Subiecții politici au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 47,9% (19 min. 14 sec.), iar cea a femeilor – de 52,1% (20 min. 56 sec.).

În perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „RTR Moldova” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 20:00.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „RTR Moldova” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „RTR Moldova” nu a comis încălcări de la legislația în vigoare.

XIV. TELEVIZIUNEA CENTRALĂ

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „Televiziunea Centrală” în buletinele de știri de la ora 19:00 (limba de difuzare: română), 16 știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut M. Sandu (PPPAS) – 55,2% (07 min. 28 sec.), urmată de I. Dodon (CI) – 38,1% (05 min. 09 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut Ig. Dodon (PREZ) – 6,7% (54 sec.).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Televiziunea Centrală” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și/sau nesemnificativ pozitivă și negativă.

Concurenții electorali, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 15 min. 54 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut partidele politice – 09 min. 51 sec. (61,94%), urmate de CI (Igor Dodon) – 05 min. 09 sec. (32,38%) și PREZ (Igor Dodon) – 54 sec. (05,68%).

Din timpul alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut PPPAS – 55,5% (08 min. 50 sec.), urmat de CI – 32,4% (05 min. 09 sec.), PSRM – 6,4% (01 min. 01 sec.), iar cea mai mică pondere de reflectare a avut PREZ – 5,7% (54 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Televiziunea Centrală” a fost într-o tonalitate, în general, neutră și/sau nesemnificativ pozitivă și negativă.

Subiecții politici, între care și activitatea președintelui în exercițiu (PREZ), au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte. PSRM, a fost reflectat doar prin apariții indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectarea a femeilor în proporție de 50,4% (07 min. 28 sec.), iar cea a bărbaților de 49,6% (07 min. 21 sec.).

În perioada 04-13 noiembrie 2020, postul de televiziune „Televiziunea Centrală” a asigurat accesibilitatea persoanelor cu deficiențe de auz prin interpretarea în limbaj mimico-gestual a buletinelor de știri de la ora 20:30.

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Televiziunea Centrală” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport 04-15 noiembrie 2020, postul de televiziune „Televiziunea Centrală” nu a comis încălcări de la legislația în vigoare.

XV. RADIO MOLDOVA

Concurenți electorali

În perioada 04-13 noiembrie 2020, din volumul total de subiecte difuzate de postul public de radio „Radio Moldova” în cadrul buletinelor de știri de la ora 17:00 (limba de difuzare: română), 19 știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 2 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent.

Din timpul alocat concurenților electorali se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut I. Dodon (CI) – 16 min. 25 sec. (58,4%), urmat de M. Sandu (PPPAS) – 11 min. 41 sec. (41,6%).

Conotația reflectării concurenților electorali în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de președinte al Republicii Moldova în cadrul buletinelor de știri ale postului public de radio „Radio Moldova” a fost pentru CI (I. Dodon) într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă, iar Maia Sandu (PPPAS) fiind mediatizată, în general, neutru, pozitiv și, nesemnificativ, negativ.

Concurenții electorali au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte. Din volumul total de timp alocat candidaților electorali, I. Dodon (CI) a fost reflectat mai mult prin apariții indirecte, iar M. Sandu (PPPAS) a fost reflectată, aproximativ egal, atât prin intervenții directe, cât și prin apariții indirecte.

Subiecți electorali

Volumul total de timp acordat subiecților politici a constituit 30 min. 41 sec., dintre care cel mai mult timp de reflectare au avut CI (I. Dodon) – 16 min. 25 sec. (53,50%), urmat de partidele politice – 14 min. 16 sec. (46,50%).

Din totalul de timp alocat subiecților politici se atestă că cea mai mare pondere de reflectare a avut CI – 53,5% (16 min. 25 sec.), urmat de PPPAS – cu 45,4% (13 min. 55 sec.), iar cea mai mică pondere de mediatizare a avut PSRM – 1,1% (21 sec.).

Conotația reflectării subiecților politici, în cadrul buletinelor de știri ale postului public de radio „Radio Moldova”, a fost pentru CI (I. Dodon) într-o tonalitate, în general, neutră, pozitivă și negativă, iar Maia Sandu (PPPAS) fiind mediatizată, în general, neutru, pozitiv și, nesemnificativ, negativ. PSRM a fost reflectat doar printr-o tonalitate neutră.

Subiecții politici au fost reflectați atât prin intervenții directe, cât și apariții indirecte, per general prevalând aparițiile indirecte. PSRM care a fost reflectat doar print intervenții indirecte.

Raportul gender, conform datelor diagramei, atestă o pondere de reflectare a bărbaților în proporție de 48,1% (12 min. 43 sec.), iar cea a femeilor – de 51,9% (11 min. 47 sec.).

Urmare a monitorizării s-a atestat că în modul de reflectare a celui de-al doilea tur al campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 15 noiembrie 2020 în cadrul principalului buletin informativ din perioada 04-15 noiembrie 2020, postul public de radio „Radio Moldova” nu a admis: incitarea la ură sau discriminare; incitarea la ură între persoane, interetnică sau separatism teritorial; lezarea demnității sau reputației altei persoane, ofensă publică; utilizarea limbajului sexist.

În perioada de raport 04-15 noiembrie 2020, postul public de radio „Radio Moldova” nu a comis încălcări de la legislația în vigoare.

În conformitate cu prevederile art. 52 alin. (10) din Codul electoral și pct. 55 și 57 din Regulamentul privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4151 din 01 septembrie 2020, potrivit căreia în ziua precedentă zilei alegerilor și în ziua alegerilor instituțiile mass-media nu au dreptul să difuzeze informații cu tentă electorală, Consiliul Audiovizualului a monitorizat și zilele de 14 și 15 noiembrie 2020. Rezultatele monitorizării au atestat că furnizorii de servicii media: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „Pro TV Chișinău”, „BTV”, „RTR Moldova”, „Televiziunea Centrală” și „Radio Moldova” nu au difuzat, în cadrul principalelor buletine de știri, reportaje, interviuri cu tentă electorală care ar putea determina/influența alegătorii să voteze pentru unii sau pentru alți concurenți electorali în ziua precedentă a alegerilor și în ziua scrutinului electoral, respectând, astfel, legislația în vigoare.

Este de specificat că prin scrisoarea nr. 994 din 19 noiembrie 2020, Consiliul Audiovizualului a remis furnizorilor de servicii media audiovizuale supuși monitorizării, rapoartele de monitorizare la capitolul reflectării campaniei electorale în turul II al alegerilor prezidențiale, stabili pentru data 15 noiembrie 2020, în perioada 04-15 noiembrie 2020.

Prin scrisoarea nr. 40 din 20 noiembrie 2020, „TV BALȚI” SRL, fondatoarea postului de televiziune „BTV”, a comunicat Consiliului Audiovizualului următoarele: *„Subiectul știrii menționate în raportul de monitorizare conține pozițiile câtorva concurenți electorali vizavi de coeziunea socială. Postul BTV le-a relatat mesajele lor trimise societății prin diverse forme de mediatizare: internet, conferințe de presă, televiziune.*

Considerăm că ne-am făcut meseria corect, iar discursurile și comportamentul candidaților din campania electorală sunt apreciate de electoral, care urmează să fie informat despre activitățile promovate de concurenți. Considerăm că nu suntem în drept să cenzurăm discursul electoral.

Poziția postului s-a manifestat prin comentariile autorului, care dau o apreciere critică comportamentului și discursului de ură al unuia dintre candidați”.

Prin scrisoarea nr. 41 din 23.11.2020, AO „Media Alternativă” a comunicat Consiliului Audiovizualului următoarele:

„După cum am menționat în referințele privind raportul de monitorizare precedent, postul de televiziune TV8 a efectuat o monitorizare paralelă, care, și de această dată, arată alte rezultate decât cele ale monitorizării Consiliului Audiovizualului. Mai mult decât atât, rezultate monitorizării interne sunt foarte apropiate de rezultatele raportului de monitorizare realizat de către Centrul pentru Jurnalism Independent. În acest context, așa cum am solicitat și anterior, vrem să ne oferim acces la monitorizarea pe care ați efectuat-o, pentru a înțelege cum s-a ajuns la un asemenea timp. Acest fapt ne va fi de ajutor pentru următoarele campanii electorale, ca să nu fie înregistrat un asemenea decalaj între monitorizarea efectuată de CA și cea a TV8. Cu această ocazie, reiterăm faptul că postul TV8 oferă acces echitabil pentru toți concurenții electorali, fără a avea vreo intenție de a favoriza sau defavoriza pe cineva.

Totodată, în raportul de monitorizare se invocă faptul, precum că postul de televiziune TV8 a admis incitarea la ură în cadrul subiectului „Miting „socialist” în timp de pandemie”. În acest sens, considerăm important să pornim de la prevederile legale, și anume articolul 2 din Legea cu privire la libertatea de exprimare, care definește discursul care incită la ură drept o formă de exprimare care provoacă, propagă, promovează sau justifică ura rasială, xenofobia, antisemitismul sau alte forme de ură fondate pe intoleranță. În același context, sunt relevante prevederile Recomandării 97(20) a Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei cu privire la „discursul de ură”, care concretizează formele de intoleranță: „inclusiv intoleranță exprimată prin naționalism agresiv și prin etnocentrism, discriminare și ostilitate față de minorități, migranți și persoane de origine imigrantă”. Respectiv, nu considerăm că a fost admisă incitarea la ură în reportajul menționat, or, acesta relevă discursul unuia dintre candidații la funcția de președinte, prezent la miting, și nu conține îndemnuri directe, de genul: „Haideți!”, dar nici nu au fost sonorizate numele concurenților, fiind folosit un termen generalist: „concurenți”. În acest sens, vrem să ne explicați în baza căror elemente definitorii Consiliul Audiovizualului a ajuns la constatările respective. Mai mult decât atât, pentru a avea o expertiză complexă a acestei situații, considerăm absolut necesar Avizul Consiliului pentru Prevenirea și Eliminarea Discriminării și Asigurarea Egalității și a Promo-LEX.

În această ordine de idei, vă informăm repetat despre faptul că postul de televiziune TV8 a reflectat scrutinul electoral cu respectarea strictă a principiilor de echitate, echilibru și imparțialitate, promovând libertatea de exprimare și pluralismul politic, fără a favoriza sau defavoriza pe cineva dintre candidații electorali”.

Prin scrisoarea nr. 190_R_20-E din 23 noiembrie 2020, ICS „REFORMA ART” SRL a comunicat Consiliului Audiovizualului următoarele:

- *„În ce privește insinuarea că am admis incitarea la ură în cadrul subiectului la data de 13 noiembrie 2020, dezaprobăm manipularea la care s-a dat CA, dat fiind că noi nu am admis niciun fel de incitare la ură. Chiar în textul raportului este expus că poziția noastră a fost una de dezaprobare a conduitei lui Dodon Ig., fiind redat că „Candidatul Igor Dodon i-a amenințat astăzi în public pe oponenții săi. Discursul scandalos al candidatului a fost ținut în cadrul unui miting organizat astăzi de către socialiști în centrul Chișinăului. Dodon anunță opoziția că vor fi proteste masive imediat după turul II al alegerilor prezidențiale, în caz că el va pierde alegerile”. În continuare am pus pe post câteva din afirmațiile expuse personal de Dodon Ig. În mod neînțeles, CA a calificat afirmațiile comunicate personal de Dodon Ig. ca fiind ale noastre, dar s-a omis faptul că nu noi am făcut acele afirmații și nu am scris la ele, ci am redat real starea de lucruri, exercitând principala obligație a unui post de televiziune echidistant și obiectiv – de a informa publicul despre evenimentele curente de interes sporit! Am considerat și continuăm să considerăm că publicul larg era în drept să cunoască derapajele admise de Dodon Ig., mai ales că ele au fost comise în cadrul unui eveniment public cu încălcarea normelor epidemiologice, motive din care l-am comunicat în modul în care acesta a dorit să se manifeste. În această privință reamintim CA prevederile art. 34 din Constituție, ce consfințesc dreptul publicului de a fi informat, dar și prevederile art. 8 din Codul serviciilor media audiovizuale, ce interzice imixtiunea autorităților în conținutul informațiilor comunicate de mass-media.*

Actuala abordare din raportul menționat a acestei chestiuni vine în contradicție cu garanțiile legale ale noastre la libertatea de exprimare și reprezintă o restringere a acestei libertăți fără un just temei, fără ca să fie prevăzută de lege și fără să fie „necesară într-o societate democratică”, motive din care cerem renunțarea la ea, cu ghidare strictă de normele imperative ale Constituției, ale Legii cu privire la libertatea de exprimare și ale art.10 din CEDO, așa cum el a fost interpretat de CEDO prin hotărârile sale;

- În ce privește nu a asigurat prezentarea principalelor puncte de vedere aflate în opoziție în cadrul unui subiect difuzat la data de 06 noiembrie 2020, nu suntem de acord nici cu constatările date, deoarece, chiar autorul raportului reproduce fidel textul știrii, din care nu reiese necesitatea obținerii poziției unei persoane cu interese opuse. Or, R. Usatîi, cu toate că a afirmat că ar fi șantajat să îl susțină în turul doi pe Dodon Ig., el nu a menționat niciodată cine a comis această activitate! E de menționat că Usatîi nu a indicat că Dodon l-ar fi șantajat sau o persoană din anturajul acestuia, ci doar a indicat despre existența unei fapte, fără a acuza pe cineva sau a indica la o anumită persoană sau autoritate care ar fi fost vinovată de această activitate. În asemenea mod, CA trebuie să constate că insinuările din raport nu sunt susținute prin starea reală de lucruri, iar dacă noi solicităm poziția lui Dodon Ig. asupra afirmațiilor lui Usatîi, aceasta presupunea că noi îl acuzăm pe el de comiterea acestor ilegalități, excedând cele afirmate de Usatîi;

- În ce privește insinuarea în perioada de raport 04-13 noiembrie 2020, în cadrul principalelor buletine de știri difuzate de postul de televiziune „Jurnal TV” s-a atestat, atât prin volumul de timp acordat, cât și prin conotația mediatizării, o reflectare dezechilibrată a concurenților electorali, nu suntem de acord nici cu această insinuare, dat fiind că CA comite o derogare de la cadrul legal, care expres impune furnizorilor de servicii media să facă o separare clară dintre activitatea persoanei ca și concurent electoral și ca exponent al autorității publice.

Analiza faptelor imputate atestă că autorul raportului are obiecții în legătură cu conotația reflectării activității Președintelui Republicii Moldova, care are și statut de concurent electoral. Această abordare reprezintă o derogare de la prevederile art. 69 alin. (5) Cod electoral, care stabilește că în perioada electorală, radiodifuzorii și mijloacele de informare în masă scrise vor face distincție clară în materialele lor jurnalistice între exercitarea funcțiilor oficiale și activitatea electorală a persoanelor care nu cad sub incidența art. 13 alin. (3). Pe când în raport se cumulează cele două aspecte ale persoanei indicate, în pofida faptului că noi le-am separat și am respectat legea.

Pe de altă parte, în cadrul buletinului de știri a fost instituită o rubrică electorală specială, în cadrul căreia a fost reflectată strict activitatea electorală a celor doi concurenți. Doar acele informații au relevanță în aspectul reflectării campaniei electorale și doar ele trebuiau să fie relevante în conținutul raportului. Restul informațiilor a vizat activitatea instituțiilor de stat și de drept, inclusiv a președintelui în exercițiu, neavând tangență cu activitatea lui de concurent electoral!

În același timp, încercarea de a ne sancționa pentru conținutul informațiilor comunicate constituie o atentare inadmisibilă a CA asupra libertății de exprimare a noastră, libertate care este un drept fundamental al individului, cu o aplicație specifică în domeniul mass-media, ocrotit ca atare de Convenția Europeană a Drepturilor Omului (art. 10 CEDO), din a cărei jurisprudență constantă reiese importanța deosebită a libertății presei în orice societate democratică;

- în acest sens s-au atestat încălcări de la prevederile art. 69 alin. (1) din Codul Electoral: O altă insinuare inserată în raport ar induce concluzia că pretinsele noastre fapte ar constitui derogări de la aceste prevederi legale. Aici atragem atenția că normele din Codul electoral, pentru încălcarea cărora este posibilă aplicarea unei sancțiuni în condițiile art. 84 din Codul serviciilor media audiovizuale sunt expres și exhaustiv enumerate în articolul dat, fiind vorba despre:

- art. 70 alin. (2), (6) și (11) din Codul electoral (alin. (3) lit. b));
- art. 69 alin. (5) și (6) și ale art. 70 alin. (3)-(5) din Codul electoral (alin. (6) lit. e));
- art. 70 alin. (9) și (10) din Codul electoral (alin. (7), lit. g)).

Doar pentru încălcarea acestor prevederi din Codul electoral pot fi aplicate sancțiuni de

Consiliul audiovizualului! Încălcarea art. 69 alin. (1) Cod electoral nu generează aplicarea vreunei sancțiunii de către Consiliul audiovizualului, după cum norma dată depășește competența de verificare a CA!

În asemenea mod, CA nu este în drept să constate încălcarea art. 69 alin. (1) Cod electoral, deoarece norma dată nu îi este atribuită în competență!

Prin urmare, expunem în scris dezacordul nostru cu concluziile formulate în raportul de monitorizare indicat și conducându-ne de prevederile art. 31 Cod administrativ, care prevede că actele administrative individuale și operațiunile administrative scrise trebuie să fie motivate, dar și de prevederile art. (15) alin. (1) din Codul serviciilor media audiovizuale, potrivit cărora decizia Consiliului Audiovizualului privind aplicarea sancțiunii este motivată, solicităm pronunțarea motivată asupra tuturor argumentelor noastre!

La cele invocate de furnizorul de servicii media precum că: „Analiza faptelor imputate, atestă că autorul raportului are obiecții în legătură cu conotația reflectării activității Președintelui Republicii Moldova, care are și statut de concurent electoral” este de specificat că datele raportului, pe dimensiunea conotația reflectării, atestă că concurenții electorali, în cel de-al doilea tur al alegerilor pentru funcția de Președinte al Republicii Moldova, în cadrul buletinelor de știri ale postului de televiziune „Jurnal TV”, au fost reflectați într-o tonalitate, în general, neutră, CI (I. Dodon) fiind mediatizat cel mai mult în conotație negativă (05 min. 50 sec.), comparativ cu Maia Sandu (PPPAS), care a fost mediatizată nesemnificativ negativ. Astfel, concurenții electorali fiind mediatizați dezechilibrat, fapt atestat la majoritatea posturilor de televiziune supuse monitorizării în perioada dată.

Totodată, este de specificat că elementul PREZ figurează în raport ținând cont de „avantajul funcției deținute”, fapt specificat și în Metodologia de monitorizare a radiodifuzorilor a Consiliului Audiovizualului din Republica Moldova (elaborată de expertul independent al Consiliului Europei, Rast'o Kuzel, în colaborare cu Consiliul Coordonator al Audiovizualului în cadrul Proiectului Comun al Uniunii Europene și Consiliului Europei „Promovarea libertății și pluralismului mass-mediei în Republica Moldova”): „În alegerile prezidențiale, monitorizarea se axează pe reflectarea candidaților la președinție. În cazul în care președintele actual participă în calitate de candidat este important de a capta reflectarea lui/ei atât ca președintele actual, cât și candidat. Ar putea fi util de a capta reflectarea altor subiecți politici relevanți dat fiind participarea lor directă sau indirectă în competiție”.

În ceea ce privește obiecțiile postului de televiziune „Jurnal TV” la „încitarea la ură, în cadrul subiectului la data de 13 noiembrie 2020”, este de remarcat că procesul de monitorizare prevede monitorizarea, analiza și atestarea calitativă și cantitativă a comportamentului furnizorilor de servicii media și a tuturor momentelor și observațiilor care sunt necesare de menționat în conformitate cu legislația în vigoare. Astfel, în cadrul raportului doar s-a specificat că în cadrul unui subiect au fost atestate elemente de incitare la ură și nicidecum nu se afirmă că furnizorul de servicii media respectiv a lansat mesaje de ură și nici nu au fost imputate în adresa postului încălcarea vreunei prevederi legale în acest sens.

La cele invocate de postul de televiziune „Jurnal TV” precum că „nu sunt de acord cu constatările date în ceea ce privește asigurarea prezentării principalelor puncte de vedere aflate în opoziție, în cadrul unui subiect difuzat la data de 06 noiembrie 2020”, este de precizat că în cadrul subiectului au fost făcute declarații din partea lui Renato Usatîi că este „șantajat să-l susțină pe Igor Dodon în turul doi al alegerilor prezidențiale. În caz contrar, va fi condamnat la ani grei de închisoare, și apoi să continue cu declarația: Astăzi, eu nu pot să mai permit ca un „kuliok”, care deja la moment e boțit, să conducă încă patru ani Republica Moldova”. Respectiv, este evidentă necesitatea prezentării poziției concurentului electoral vizat pentru a confirma sau infirma faptele declarate de Renato Usatîi.

La cele invocate de furnizorul de servicii media în cauză cu privire la dezacordul încălcării art. 69 alin. (1) din Codul electoral, trebuie accentuat faptul că prevederile **pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie** a furnizorului stipulează: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul

reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”, respectiv, **art. 69 alin. (1) din Codul Electoral**, statuează: „Radiodifuzorii, în cadrul tuturor programelor lor, și mijloacele de informare în masă scrise fondate de autorități publice au obligația de a respecta principiile de echitate, responsabilitate, echilibru și imparțialitate în reflectarea alegerilor”, și conform pct. 3 din Declarația privind politica editorială pentru campania electorală la alegerile prezidențiale la 01 noiembrie 2020 de către postul de televiziune „Jurnal TV” – „postul de televiziune „Jurnal TV” va asigura reflectarea echitabilă, echilibrată și imparțială a campaniei electorale”, prevederi pe care postul de televiziune „Jurnal TV” nu le-a respectat în perioada supusă monitorizării.

Prin scrisoarea nr. 120.325 din 23 noiembrie 2020, „Societatea Română de Televiziune” a comunicat Consiliului Audiovizualului următoarele: „Societatea Română de Televiziune”, în reflectarea campaniei electorale, a respectat legislația electorală în vigoare și a acționat în baza Regulamentului Comisiei Electorale Centrale, Codului serviciilor media audiovizuale, Codului Electoral, Convenției europene privind televiziunea transfrontalieră și Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 1 și 15 noiembrie 2020 în mijloacele de informare în masa din Republica Moldova, conform Declarației privind politica editorială pentru reflectarea de către postul de televiziune TVR MOLDOVA a campaniei electorale la alegerile prezidențiale, document aprobat de Consiliul Audiovizualului din Republica Moldova.

Scopul reflectării campaniei electorale a fost de a aduce în fața telespectatorului informații actuale și veridice, cât și de a prezenta cele mai relevante acțiuni, declarații, comunicări ale candidaților electorali, fără a crea conotații pozitive ori negative.

Ținând cont de normele legale expuse mai sus a fost realizat și reportajul, difuzat în data de 13 noiembrie, ora 18.07, menționat în Raportul de monitorizare. Materialul jurnalistic s-a referit la mitingul de susținere a lui Igor Dodon. În acest context, venim cu următoarele precizări: în vederea respectării prevederilor Declarației comune cu privire la desfășurarea și reflectarea campaniei electorale fără discriminare și discurs de ură, echipa editorială a postului TVR MOLDOVA a exclus din declarația candidatului la alegerile prezidențiale, domnul Igor Dodon, partea care ar fi putut fi interpretată ca incitare la ură. Astfel, sincronul integral, tradus din limba rusă, a fost următorul: „Voi vedeți ce fac oponenții noștri? Ei au trecut toate liniile roșii. Noi nu i-am atins. Până pe 01 noiembrie nu i-am criticat; nu le-am rostit numele. Dar ei și-au luat nasul la purtare. Până când nu primesc înapoi „în bot”, nu înțeleg. De asta trebuie să fim duri, trebuie să ripostăm. Eu vă promit că noi nu vom rata victoria. Și dacă va trebui să ieșim aici să o apărăm, toți vom ieși și o vom apăra”, în comparație cu sincronul difuzat pe post: „Voi vedeți ce fac oponenții noștri? Ei au trecut toate liniile roșii. De asta trebuie să fim duri, trebuie să ripostăm. Eu vă promit că noi nu vom rata victoria. Și dacă va trebui să ieșim aici să o apărăm, toți vom ieși și o vom apăra”.

În contextul celor expuse mai sus, considerăm nefondată observația cu privire la o presupusă incitare la ură, în reportajul sus-menționat.

Totodată, punctul 1.1. al Raportului de monitorizare vine cu următoarele precizări: „În perioada 04-13 noiembrie 2020, turul II, din volumul total de subiecte difuzate de postul de televiziune „TVR Moldova” în buletinele de știri de la ora 18:00 (limba de difuzare: română), 36 de știri au fost cu caracter politic și electoral, în cadrul cărora au fost reflectați 3 concurenți electorali, dintre care 1 desemnat de o formațiune politică și președintele în exercițiu (PREZ) în calitate de candidat independent” – în condițiile în care, la turul II al alegerilor prezidențiale din Republica Moldova, stabilit pentru data de 15 noiembrie, au fost înregistrați doi candidați. Suntem de părere că trimiterea la trei candidați electorali ar putea crea erori atât în timpii de monitorizare cantitativă a reflectării candidaților, cât și cea calitativă.

În ceea ce privește obiecțiile postului de televiziune „TVR Moldova” la „incitarea la ură, în cadrul subiectului la data de 13 noiembrie 2020”, este de specificat că procesul de monitorizare prevede monitorizarea, analiza și atestarea calitativă și cantitativă a comportamentului furnizorilor de servicii media și a tuturor momentelor și observațiilor care sunt necesare de menționat în conformitate cu legislația în vigoare. Astfel, în cadrul raportului doar s-a specificat că în cadrul unui subiect au fost atestate elemente de incitare la ură și nicidecum nu se afirmă că furnizorul de servicii media respectiv a lansat mesaje de ură și nici nu au fost imputate în adresa postului încălcarea vreunei prevederi legale în acest sens.

Referitor la cele invocate de furnizorul de servicii media cu privire la faptul că în cadrul raportului a fost indicat „au fost reflectați 3 concurenți electorali”, este de menționat că acest lucru s-a produs dintr-o eroare a factorului uman și doar într-o singură frază de ordin general, fapt care nicidecum nu a influențat concluziile din raport.

În cadrul dezbaterilor publice, membra Consiliului Audiovizualului, Tatiana Buraga, a declarat că ultimul raport cu privire la reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale, turul doi, este un raport vast, care conține informații detaliate cu privire la comportamentul furnizorilor de servicii media, respectiv sunt furnizori de servicii media care în această perioadă au ținut cont de observațiile pe care le-a făcut Consiliul, s-au conformat și au prezentat un tablou mai bun. În acest sens, Tatiana Buraga a menționat posturile de televiziune „Moldova-1”, „Radio Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „Prime”, „Publika TV”, „Televiziunea Centrală” și „RTR Moldova”. Cu toate acestea, Tatiana Buraga a enunțat că, din păcate, există încă furnizori de servicii media care nu au ținut cont de principiile esențiale ale activității lor și au reflectat dezechilibrat concurenții electorali, aceștia fiind: „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „TV 8”, „NTV Moldova”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV” și „BTV”.

La rândul său, membra Consiliului Audiovizualului, Larisa Manole, a declarat că într-adevăr, raportul de monitorizare a atestat clar că majoritatea furnizorilor monitorizați au admis, într-o măsură mai mare sau mică, derogări de la norma legală. În acest sens, Larisa Manole a specificat că din punct de vedere cantitativ, candidatul independent a beneficiat de o mediatizare mai largă la toate posturile, însă mult mai importantă este tonalitatea reflectării, dacă unele televiziuni, puține, de altfel, s-au străduit să asigure o reflectare preponderent neutră pentru ambii candidați, altele, din păcate, au lunecat pe panta favorizării sau defavorizării unuia dintre candidați. De asemenea, Larisa Manole a opinat că în afara celor stipulate în raport, ar mai menționa că s-a încălcat și nu a fost menționat art. 13 alin. (1) lit. a) – cu privire la asigurarea distincției clare între fapte și opinii, dat fiind faptul că de multe ori, în subiectele televizate cu tentă electorală a fost încălcat acest principiu. În acest context, Larisa Manole a punctat că atunci când nu este făcută distincția clară între fapte și opinii, atunci nu poți să informezi corect, cu bună-credință, obiectiv, echidistant și să asiguri formarea liberei opinii a telespectatorului. În concluzie, Larisa Manole a declarat că Consiliul Audiovizualului trebuie să ia concluziile de rigoare și să sancționeze furnizorii conform abaterilor admise.

Membra Consiliului Audiovizualului, Lidia Viziru, a declarat că raportul de monitorizare la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020, turul II, denotă faptul că totuși, unii furnizori de servicii media au favorizat masiv un candidat și au defavorizat pe alt candidat, acest fapt reieșind și din aparițiile directe ale unuia și aparițiile indirecte ale altuia. Astfel, Lidia Viziru a punctat că într-adevăr, unii furnizori de servicii media și-au permis să derapeze de la prevederile legislației în vigoare.

Membrul Consiliului Audiovizualului, Corneliu Mihalache, a declarat că mass-media este o parte componentă a societății și între ele există o conexiune, mass-media ne informează, iar noi o provocăm să fie așa cum este. De asemenea, Corneliu Mihalache a specificat că turul II a fost o campanie electorală destul de acuzativă din ambele părți.

Tot în cadrul dezbaterilor publice, președintele Consiliului Audiovizualului, Dragoș Vicol, a declarat că lucrurile trebuie nuanțate, deoarece, dacă cu ocazia primului raport Consiliul Audiovizualului a avut o părere aproape cvasiunanimă în ceea ce vizează majoritatea posturilor de televiziune la capitolul reflectării campaniei electorale, la momentul de față pot fi specificate o

serie de posturi de televiziune, cum ar fi „Primul în Moldova”, „NTV Moldova”, „BTV”, „TVR Moldova”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „Jurnal TV”, „TV8”, care s-ar grupa la categoria posturilor de televiziune care nu au asigurat prezentarea opiniilor aflate în opoziție. În acest sens, Dragoș Vicol a punctat că aceste posturi de televiziune, cu o diferită marjă de probabilitate sau cu o intensitate diferită, au reflectat dezechilibrat, atât prin timp, cât și prin conotație, subiectele cu caracter electoral. Dragoș Vicol a mai remarcat că diferențierea s-a produs, practic, atingând, la modul dacă nu grav, atunci insistent, balanța obiectivității. Totodată, Dragoș Vicol a menționat că unele subiecte, din păcate, și lucrul acesta este deosebit de grav, chiar au incitat la ură și au perturbat echilibrul în ceea ce vizează formarea liberei opinii. Pe de altă parte, Dragoș Vicol a mai menționat o altă categorie de furnizori: „Televiziune Centrală”, „RTR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „Prime”, Publika TV”, „Moldova-1” și „Radio Moldova”, care, într-o manieră covârșitoare, au asigurat echilibrul reflectării candidaților electorali. Nu au favorizat sau, cel puțin, nu s-a văzut acest lucru atât de evident și, practic, nu au admis derogări pe dimensiunea reflectării campaniei electorale, s-au conformat precedentului raport și acest lucru a avut efect.

În conformitate cu prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, aprobat prin Legea nr. 174 din 08.11.2018, ale Codului Electoral nr. 1381-XIII din 21.11.1997 și ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 în mijloacele de informare în masă din Republica Moldova, aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 4151 din 01 septembrie 2020, **Consiliul Audiovizualului**

DECIDE:

1. A lua act de rezultatele monitorizării principalelor buletine de știri ale posturilor de televiziune: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „PRO TV CHIȘINĂU”, „BTV”, „RTR Moldova”, „Televiziunea Centrală” și „Radio Moldova” (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

2. A lua act de Raportul de monitorizare cu privire la rezultatele monitorizării modului de reflectare a campaniei electorale la alegerile prezidențiale din 01 noiembrie 2020 în cadrul principalelor buletine de știri de către furnizorii de servicii media audiovizuale: „Moldova-1”, „Publika TV”, „Prime”, „Primul în Moldova”, „TVR Moldova”, „Canal 2”, „Canal 3”, „TV8”, „NTV Moldova”, „Jurnal TV”, „Pro TV Chișinău”, „BTV”, „RTR Moldova”, „Televiziunea Centrală” și „Radio Moldova”, la capitolul respectării legislației electorale și audiovizuale, pentru pe turul II, perioada: 04-15 noiembrie 2020 (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

3. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei „TELESISTEM TV” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea repetată a pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria A MMI 002104 din 23.12.16, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

4. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei „Societatea Română de Televiziune”, fondatoarea postului de televiziune „TVR Moldova”, pentru încălcarea repetată a pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria A MMI 002113 din 01.04.2016, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

5. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei AO „Media Alternativă”, fondatoarea postului de televiziune „TV 8”, pentru încălcarea repetată a pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria AC 000800 din 26.02.18, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul

serviciilor media audiovizuale (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

6. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei PP „Exclusiv Media” SRL, fondatoarea postului de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria A MMI 00211608.12.15 din 26.02.18, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

7. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei ICS „REFORMA ART” SRL, fondatoarea postului de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea repetată a pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria AC 000747 din 03.07.09, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

8. A sancționa cu amendă în mărime de 10 000 de lei ÎCS „PRO DIGITAL” SRL, fondatoarea postului de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru încălcarea repetată a pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria AC 000720 din 27.11.16, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

9. A sancționa cu amendă în mărime de 15 000 de lei „TV BĂLȚI” SRL, fondatoarea postului de televiziune „BTV”, pentru încălcarea repetată a pct. 4.1 lit. b) din Condițiile la Licența de emisie seria AC 000749 din 07.11.17, în conformitate cu art. 84 alin. (6) lit. d) din Codul serviciilor media audiovizuale (PRO (8) UNANIM – D. VICOL, T. BURAGA, L. MANOLE, C. MIHALACHE, I. ROBU, Iu. ROȘCA, A. URSU-ANTOCI și L. VIZIRU).

10. În conformitate cu prevederile art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale: „TELESISTEM TV” SRL, „Societatea Română de Televiziune”, AO „Media Alternativă”, PP „Exclusiv Media” SRL, ICS „REFORMA ART” SRL, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL și „TV BĂLȚI” SRL sunt obligate să difuzeze textul sancțiunii în următoarele 48 de ore de la data adoptării deciziei privind aplicarea sancțiunii, sonor și/sau vizual, de cel puțin 3 ori, în orele de maximă audiență, din care o dată în principalul program audiovizual de știri, în cazul serviciilor media audiovizuale generaliste și/sau de știri:

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „Primul în Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”;

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „TVR Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”;

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „TV 8”, pentru încălcarea repetată a prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la

Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”;

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „NTV Moldova”, pentru încălcarea repetată a prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”;

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „Jurnal TV”, pentru încălcarea repetată a prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”;

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 10 000 de lei postul de televiziune „PRO TV CHIȘINĂU”, pentru încălcarea repetată a prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.

„Consiliul Audiovizualului a sancționat cu amendă în mărime de 15 000 de lei postul de televiziune „BTV”, pentru încălcarea repetată a prevederilor pct. 4.1. lit. b) din Condițiile la Licența de emisie: „Titularul licenței se obligă: b) în cazul reflectării campaniilor electorale și referendumurilor, să respecte prevederile Codului serviciilor media audiovizuale al Republicii Moldova, ale Codului electoral, ale Regulamentului privind reflectarea campaniei electorale/referendumului în mijloacele de informare în masă, aprobat de Comisia Electorală Centrală, și ale Declarației interne privind politica editorială privind reflectarea campaniei electorale/referendumului, aprobată de CA”.

10.1. „TELESISTEM TV” SRL, „Societatea Română de Televiziune”, AO „Media Alternativă”, PP „Exclusiv Media” SRL, ICS „REFORMA ART” SRL, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL și „TV BĂLȚI” SRL vor prezenta, în termen de 5 zile de la aducerea la cunoștință a prezentei decizii, un raport despre executarea prevederilor art. 84 alin. (11) și (12) din Codul serviciilor media audiovizuale, care va include data și ora difuzării textului sancțiunii.

11. „TELESISTEM TV” SRL, „Societatea Română de Televiziune”, AO „Media Alternativă”, PP „Exclusiv Media” SRL, ICS „REFORMA ART” SRL, ÎCS „PRO DIGITAL” SRL și „TV BĂLȚI” SRL vor prezenta dovada achitării amenzii în termen de 30 de zile din momentul publicării prezentei decizii în Monitorul Oficial.

Datele bancare pentru achitarea amenzii:

Cod fiscal: 1006601000037

Beneficiar: Ministerul Finanțelor – Trezoreria de Stat

Adresa băncii: mun. Chișinău, str. Constantin Tănase, 7

Codul IBAN: MDXXTR G AAA 143111 LLLL 0000

„XX” – codul de control, care se formează conform Anexei nr. 4 la Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei nr. 157 din 1 august 2013 „Regulamentul cu privire la Transferul de credit” (cod numeric); „LLLL” – cod ce descifrează codul localității conform CUATM (cod numeric).

12. Motivațiile privind rezultatele votării sunt înscrise în Procesul-verbal al ședinței Consiliului Audiovizualului din 23 noiembrie 2020, parte integrantă a prezentei decizii.

13. În conformitate cu art. 72 alin. (3) din Codul Electoral, prezenta decizie poate fi contestată fără respectarea procedurii prealabile, la Curtea de Apel Chișinău (MD-2043, mun. Chișinău, str. Teilor nr.4), în termen de 3 de zile calendaristice de la data adoptării prezentei decizii.

14. Controlul asupra executării prezentei decizii îl exercită Direcția monitorizare TV și Serviciul Economie, Finanțe și Evidență Contabilă.

15. Prezenta decizie intră în vigoare la data adoptării și va fi publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și pe pagina web a Consiliului Audiovizualului.

PREȘEDINTE

Dragoș VICOL